

Ehdollisuus: hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

Lisätieto lausuntopyyntöön: Ehdollisuuden järjestelmä korvaa nykyisen täydentävien ehtojen järjestelmän. Ehdollisuuteen kuuluu sekä nykyisiä täydentävien ehtojen että viherryttämistuen vaatimuksia: osin ennallaan, osin muutettuna. Siihen sisältyy myös muutamia uusia ympäristö- ja ilmastovaatimuksia. Ehdollisuus on EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien ja osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijäkorvausten täysimääräisen saamisen ehtona.

Ehdollisuuden tarkoituksena on

- 1) edistää kestävästä maataloudesta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi vaatimuksista
- 2) saada EU:n yhteinen maatalouspolitiikka vastaamaan paremmin yhteiskunnan odotuksiin.

Ehdollisuus koostuu

- 1) hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (GAEC), jotka jäsenvaltio määrittelee EU-asetuksessa säädetyn perusteella
- 2) lakisäätteistä hoitovaatimuksista (SMR), jotka ovat ympäristöä, kansanterveyttä, kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevia unionin lainsäädännön vaatimuksia, joita sovelletaan joko suoraan unionin säädösten perusteella tai jotka on tarkemmin määritelty kansalliseen lainsäädäntöön.

Ehdollisuudesta tulee tämän hetkisen tiedon mukaan esittää CAP-suunnitelmassa vain alla olevat tiedot GAEC-vaatimuksista. Ehdollisuuden lakisäätteisiä hoitovaatimuksia (SMR) ei siten tässä kuvata.

GAEC-listauksessa ei ole mukana komission alun perin ehdottamaa GAEC 5:ta (ravinteiden kestävä käytön väline), koska tämä vaatimus on EU-asetusluonnoksen mukaan poistettu ehdollisuudesta.

GAEC:n numero	EU-asetusluonnoksen teksti	Kansallinen vaatimus, soveltamisala, kohteena olevat viljelijät ja selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta
GAEC 1	Pysyvän nurmen viitesuhde ei saa vähentyä kansallisella, alueellisella, ala-alueellisella, tilaryhmä- tai tilatasolla yli 5 % verrattuna v. 2018 viitesuhteeseen.	Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Jos kansallinen viitesuhde vähenee yli 5 %, otetaan käyttöön ennallistamismenettely ja pysyvän nurmen muuhun käyttöön ottamisen kieltö. Alueellinen soveltamisala: Koko maa. Viitesuhteen seuranta kansallisella tasolla. Vaatimuksen kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Ennallistamismenettelyn käyttöönotto ja pysyvän nurmen muuhun käyttöön ottamisen kieltö silloin, jos pysyvän nurmen viitesuhde vähenee yli 5 %, säilyttää pysyvien nurmien määrää ja maan hiilivarastoja.

<p>GAEC 2</p>	<p>Kosteikkojen ja turvemaiden suojeleu viimeistään vuonna 2024/2025 alkaen</p>	<p><u>Turvemaat</u></p> <p>Turvemaan määritelmä on luvussa 4.1.</p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoilla otettu turvemaa-alue on oltava pysyvästi nurmella. Nurmikasvusto voidaan uusia suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Tämä nurmivaatimus ei koske lohkon muotoa parantavia pieniä kulmien oikaisuja yms.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Raivoiden pysyvän nurmivaatimuksen odotetaan vähentävän viljelijöiden kiinnostusta raivata uutta maatalousmaata. Raivauksen vähentyminen suojelee hiilirikkaita maita. Raivatun alan nurmipeitteisyys vähentää kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna siihen, jos ala olisi yksivuotisten kasvien viljelyssä.</p> <p><u>Kosteikot</u></p> <p>Kosteikon määritelmä on luvussa 4.1.</p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Suomessa kosteikot eivät kuulu maatalousmaan alaan, joten ehdollisuuteen ei aseteta kosteikkoja koskevaa vaatimusta.</p>
<p>Mahd. jäsenmaalle vapaaehtoinen GAEC</p>	<p>Jäsenmaalle vapaaehtoinen GAEC</p>	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoilla otettu kivennäismaa-alue on oltava pysyvästi nurmella. Nurmikasvusto voidaan uusia suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Tämä nurmivaatimus ei koske lohkon muotoa parantavia pieniä kulmien oikaisuja yms.</p> <p>Lisätieto lausuntopyyntöön: Vaatimus on vastaava kuin GAEC 2:ssa turvemaiden raivioilla. EU-asetusluonnoksen mukaan jäsenmaa voi asettaa ylimääräisiä GAEC:ja, jos ne vastaavat asetuksessa esitettyjen GAEC:ien tavoitteisiin.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p>

		<p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Tämä kansallisesti toimeenpantava lisävaatimus kivennäismaiden raivioille vastaa GAEC 1:n päätavoitteeseen ja edistää pysyvien nurmien määrän lisääntymistä. Lisäksi sen odotetaan vähentävän viljelijöiden kiinnostusta raivata uutta maatalousmaata ja raivatun alan nurmipeitteisyys vähentää kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna siihen, jos ala olisi yksivuotisten kasvien viljelyssä.</p>
GAEC 3	Peltokasvien sängen polttoa koskeva kieltö, lukuun ottamatta polttamista kasvien terveyden vuoksi	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Viljojen, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Sängen polttokieltö säilyttää maaperän orgaanista ainesta, koska sänkeä poltettaessa orgaanista ainesta tuhoutuu.</p>
GAEC 4	Vesistöjen varrella vähintään 3 metrin levyinen suojakaista, jolla ei käytetä kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Vesistöjen varrella sijaitsevilla maatalousmaan lohkoilla on oltava vesistöön rajoittuvalla lohkon rajalla muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään 3 metrin levyinen suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita.</p> <p>Vesistön määritelmä on luvussa 4.1.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään 3 metrin levyinen suojakaista suojelee vesistöjä pilaantumiselta ja valumilta.</p>
GAEC 6	Maanmuokkauksen hallinta maaperän köyhtymisvaaran ja eroosion vähentämiseksi	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Vesistöjen varrella sijaitsevilla maatalousmaan lohkoilla tai lohkon osalla, jonka kaltevuus on Manner-Suomessa vähintään 15 % ja Ahvenanmaalla vähintään 10 %, on oltava GAEC 4:n mukainen muokkaamaton kasvipeitteinen</p>

	<p>kaltevuus huomioon ottaen</p>	<p>vähintään 3 metrin suojakaista, jolla ei käytetä kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita.</p> <p>Vesistön määritelmä on luvussa 4.1.</p> <p>Lisätieto lausuntopyyntöön: Kaikilla vesistöjen varrella sijaitsevilla maatalousmaalohkoilla on oltava GAEC 4:n mukaisesti muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään 3 metrin suojakaista. Jos vesistön varren lohkolla tai lohkon osalla kaltevuus on edellä mainitun mukaisesti vähintään 15 %/10 %, vaatimuksen laiminlyönnistä aiheutuisi suurempi seuraamus kuin niille viljelijöille, joilla ei ole kaltevaa lohkoa tai sen osaa vesistön varrella. Tässä mainitut kaltevuusprosentit ovat samat kuin nitraattidirektiiviin perusteella säädetty kaltevuusprosentit Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Kaltevilla mailla vesistön varren muokkaamaton kasvipeitteinen suojakaista vähentää maaperän eroosiota.</p>
<p>GAEC 7</p>	<p>Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi ajanjaksoina, jotka ovat herkimpiä</p> <p>Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa jäsenvaltiot voivat mukauttaa kyseisillä alueilla vähimmäisvaatimuksia ottaen huomioon lyhyen kasvukauden, joka johtuu talvikauden pituudesta ja vakavuudesta.</p>	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista:</p> <p>Kesannot: Kesantojen on oltava pääsääntöisesti viher- tai sänkipeitteisiä 30.6.-31.8., poikkeusmahdollisuus avokesannoille ja syyskylvöisten kasvien kylvömahdollisuus</p> <p>JA</p> <p>Talviaikainen maanpeite: Jos tilalla tehdään kasvukauden kasvuston syysmuokkausta, se voidaan tehdä pääosin ainoastaan kevennettynä muokkauksena niin, että enintään 45 % syysmuokattavasta peltoalasta voidaan muokata raskaammin kuin kevennetyllä muokkauksella. Kevennetyn muokkauksen myötä peltoalalle jäävä maanpeite on säilytettävä kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti. Tämä muokkausrajoitus ei koske syyskylvöisten kasvien kylvömuokkausta.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p>

		<p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Kesantojen kasvipeitteisyys kasvukaudella ja kevennetyn syysmuokkauksen myötä peltoalalle talviajaksi jäävä maanpeite suojelee maaperää ajanjaksoina, jotka ovat herkimpiä.</p>
GAEC 8	<p>Viljelykierto peltomaalla, paitsi vedenalaiskasvit</p> <p>Viljelykierto käsittää lohkon kasvin vaihtamisen kerran vuodessa (lukuun ottamatta monivuotisia kasveja, heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja sekä kesantoa), mukaan lukien tarkoituksenmukaisesti hoidetut toissijaiset viljelykasvit.</p> <p>Viljelymenetelmien ja maatalouden ilmasto-olosuhteiden monimuotoisuuden perusteella jäsenvaltiot voivat sallia kyseisillä alueilla parannetun viljelykierron muita käytäntöjä, johon kuuluu palkokasveja, tai viljelyn monipuolistamisen, joilla pyritään parantamaan ja säilyttämään maaperän potentiaali.</p> <p>Vaatimuksesta on mahdollista vapauttaa enintään 10 peltohehtaarin tilat ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaiset tilat sekä luomutilat.</p>	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Viljelyn monipuolistaminen: AB-tukialueen 10-30 peltohehtaarin tiloilla sekä C-tukialueen tiloilla, joilla peltoalaa on vähintään 10 hehtaaria, on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta. AB-alueen tilalla, jolla on yli 30 peltohehtaaria, on viljeltävä vähintään kolmea kasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % ja kahden pääkasvin (eniten viljellyn kasvin) osuus saa olla enintään 90 %.</p> <p>Lisätieto lausuntopyyntöön: Viljelyn monipuolistamisen vaatimukset soveltuvat viljelykierron vaatimuksia paremmin ehdollisuuteen, joka on vuosittainen järjestelmä. Lisäksi se on yksinkertaisempi valvoa.</p> <p>Viljelykasvilla tarkoitetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun kasvin viljelyä • minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä • heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja. • kesantoa • Kuitenkin syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit lasketaan eri viljelykasviksi. <p>Lisätieto lausuntopyyntöön: Yllä oleva viljelykasvien luokittelu vastaa nykyistä viherryttämistuen viljelyn monipuolistamisen luokittelua.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät paitsi vaatimus ei koske</p> <ul style="list-style-type: none"> • luomutiloja, koska luomutuotannon ehtoissa edellytetään viljelykiertoa • enintään 10 peltohehtaarin tiloja, koska pieniltä tiloilta ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää usean viljelykasvin viljelyä • nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisia tiloja (yli 75 % peltoalasta/maatalousmaasta näillä kasveilla),

		<p>koska näiden viljelykasvien viljely parantaa maaperän rakennetta.</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Kahden tai kolmen kasvin viljelyn edellyttäminen tilalta vuosittain parantaa maaperän potentiaalia (rakenne ja laatu) verrattuna viljelyn monokulttuuriin.</p>
GAEC 9	<p><u>Tuottamattomat alat</u> Vähimmäisosuus tilan maatalousmaasta tuottamattomia aloja tai piirteitä</p> <p>Tilatasolla vähintään 4 % peltoalasta tuottamattomia aloja tai piirteitä, mukaan lukien kesanto. Jos jäsenvaltio hyväksyy alaan kerääjäkasvit ja/tai typensitojakasvit ilman kasvinsuojeluaineiden käyttöä, vähimmäisosuus peltoalasta on 7 %, josta kesantoa tai tuottamattomia piirteitä tulee olla vähintään 3 %.</p> <p>Jäsenvaltio voi päättää hyväksyä myös seuraavan: Jos viljelijä sitoutuu ekojärjestelmässä tuottamattomia aloja tai piirteitä koskevaan toimenpiteeseen vähintään 7 %:n peltoalalla, hänen GAEC 9 vaatimuksensa rajoitetaan 3 %:iin.</p> <p>Vaatimuksesta on mahdollista vapauttaa enintään 10 peltohehtaarin tilat ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaiset tilat sekä metsäisten alueiden tilat.</p>	<p><u>Tuottamattomat alat</u></p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Vähintään 4 ja enintään 10 % tilan peltoalasta seuraavassa käytössä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kesantoa, jolla ei saa harjoittaa maataloustuotteiden tuottamista eikä käyttää kasvinsuojeluaineita kesantokaudella 1.1.-31.8. Maataloustuotteiden tuottamiskiellosta voidaan viranomaispäätöksellä poiketa poikkeuksellisten sääolojen vuoksi. Lisätieto lausuntopyyntöön: Maataloustuotteiden tuottaminen on kuvattu maataloustoiminnan määritelmässä luvussa 4.1. • GAEC 4:n mukaisia muokkaamattomia kasvipeitteisiä vähintään 3 metrin suojakaistoja, joilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. <p>Alueellinen soveltamisala: Metsäisyyspoikkeuksen soveltamisen perusteella Varsinais-Suomi, Uusimaa ja Ahvenanmaa. Suomi voi soveltaa metsäisyyspoikkeusta, koska Suomessa yli 50 % maa-alasta on metsää. Muut alueet kuin Varsinais-Suomi ja Uusimaa voidaan vapauttaa tästä vaatimuksesta, koska muilla alueilla metsämaan suhde maatalousmaahan on yli 3:1. Ahvenanmaa on tämän vaatimuksen piirissä, koska se on luokiteltu luonnonhaittakorvausalueeseen asetuksen (EU) N:o 1305/2013 artiklan 32 1 kohdan c alakohdan perusteella.</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki alueellisen soveltamisalan viljelijätukia hakevat viljelijät paitsi vaatimus ei koske</p> <ul style="list-style-type: none"> • enintään 10 peltohehtaarin tiloja, koska pieniltä tiloilta ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää pienen tuottamattoman alan vaatimusta • nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisia tiloja (yli 75 % peltoalasta/maatalousmaasta näillä kasveilla), koska näiden viljelykasvien viljely edistää luonnon monimuotoisuutta.

	<p><u>Maisemapiirteet</u> Maisemapiirteiden säilyttäminen</p> <p><u>Puiden leikkauskielto</u> Pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimä- ja kasvatusaikana</p> <p><u>Vieraslajien torjunta</u> Jäsenmaille vapaaehtoinen: toimenpiteet haitallisten vieraskasvilajien torjumiseksi</p>	<p><u>Maisemapiirteet</u></p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1995) 29 §:n 1 momentin 9 kohdan tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen (Ålands författningssamling 1998:113) 5 §:n 8 kohdan perusteella, on säilytettävä, jos ne kasvavat maatalousmaalla olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla. Lisäksi luonnonsuojelulain 23 §:ssä tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:82) 6 §:ssä tarkoitetut enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonmuistomerkit on säilytettävä, jos ne ovat peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat tilat</p> <p><u>Puiden leikkauskielto</u></p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Suojeltuja puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5-31.7. Suomessa ei ole pensasaitoja maatalousmaalla, joten pensasaitoihin liittyvää vaatimusta ei sisälly ehdollisuuteen.</p> <p>Lisätieto lausuntopyyntöön: Tämä vaatimus GAEC 9:ssa rajoittuu lintujen pesimäaikaan 1.5.-31.7., mutta suojellut puut on kansallisen lainsäädännön mukaisesti muulloinkin säilytettävä.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p><u>Haitallisten vieraslajien torjunta</u></p> <p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Hukkakaura, kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttava maatalousmaalla.</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p>
--	--	--

		<p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Kesannot, GAEC 4:n mukaiset suojakaistat sekä maisemapiirteiden säilyttäminen sekä suojeltujen puiden kaato- ja leikkauskielto ylläpitävät tuottamatonta alaa ja luonnon monimuotoisuutta parantavaa alaa. Haitallisten vieraslajien torjunta edistää luonnon monimuotoisuutta.</p>
GAEC 10	<p>Kielto ottaa pysyviä nurmia muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää niitä ympäristöllisesti herkillä Natura 2000 -alueilla</p>	<p>Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Natura2000 -alueilla sijaitsevat pysyvät nurmet on säilytettävä eikä niitä saa kyntää</p> <p>Alueellinen soveltamisala: Koko maa</p> <p>Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät</p> <p>Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Natura2000 -alueilla sijaitsevien pysyvien nurmien säilyttäminen ja niiden kyntökielto edistää luontotyyppien ja lajien suojelua.</p>